

Предполагайте невинност за всички, докато не се докаже, че са виновни — това е право

Презумпцията за невинност е основно право в наказателното правосъдие. Въпреки това предразсъдъците, предубежденията и практиките, например представянето на обвиняемите в белезници, подкопават това право в много европейски държави. Това се установява в последния доклад на Агенцията на ЕС за основните права (FRA). FRA призовава държавите от ЕС да зачитат правата на всички обвиняеми, независимо от техния произход.

„Всички обвиняеми имат право да бъдат считани за невинни до обявяването им за виновни от независим съд. Но вкоренените ни предубеждения и това, което виждаме или четем, могат да повлияят на възприятието ни за вина“, казва директорът на FRA [Майкъл О’Флеърти](#). „Държавите от ЕС се нуждаят от ефективни мерки за защита на правата на всички обвиняеми на справедлив съдебен процес и равен достъп до правосъдие.“

В доклада на FRA [„Презумпция за невинност и сродни права — Професионални перспективи“](#) се разглежда как държавите от ЕС прилагат на практика правата на лицата да бъдат считани за невинни, да запазят мълчание и да присъстват на съдебния процес. FRA установява проблеми при защитата на тези права и призовава държавите от ЕС:

- **Да се осигури еднакво третиране на всички обвиняеми** — да се гарантира, че презумпцията за невинност се прилага за всички обвиняеми. Тя следва да се прилага независимо от техния етнически произход, статут или пол. Необходими са ясни правила и обучение за предотвратяване на предубеждения и предразсъдъци сред полицейските служители, съдебните заседатели и съдиите. Държавите следва да насърчават многообразието сред работещите в сферата на правосъдието.
- **Да се използват ограничителни средства само когато е необходимо** — да не се представят публично обвиняемите с ограничителни средства, например белезници или стъклени кутии в съда, освен ако това не е обосновано. Медиите следва да могат да фотографират обвиняемите, които не са ограничени.
- **Балансиране на правомощията** — органите за наказателно преследване често разполагат с по-широки правомощия за търсене на доказателства, отколкото защитата. Следователно защитата следва да може да поиска от органите да разследват конкретни обстоятелства и да търсят важни доказателства от нейно име.
- **Да се информират заподозрените за техните права** — да се гарантира, че полицейските служители информират заподозрените за правото им да запазят мълчание и да не се самоуличават преди разпит. Всички свидетелски показания, събрани извън този контекст, не следва да се разглеждат като доказателство.
- **Да се зачита правото на лицата да присъстват на съдебния процес** — да се положат повече усилия, за да се гарантира, че обвиняемите могат да присъстват на съдебния процес срещу тях.

В доклада се разглеждат практики в девет държави — членки на ЕС, с различни правни традиции: Австрия, Белгия, България, Кипър, Германия, Италия, Литва, Полша и Португалия.

Констатациите се основават на интервюта с 123 адвокати, съдии, прокурори, полицейски служители и журналисти в тези държави.

Днес Европейската комисия публикува също своя доклад за прилагането на Директива 2016/343 относно презумпцията за невинност и правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство.

За повече информация се свържете с нас на: media@fra.europa.eu/Тел.: +43 1 580 30 653